

Модуль 3. Хореографія освіти: стандартизація чи персоналізація?

Лекція 38. Вчитися треба весело?

Пригадайте випадки, коли ви довго і марно намагались розв'язати якусь проблему, а потім несподівано дошукувались розв'язку. Що з вами відбувалось в ту мить? У таких випадках людина посміхається, або навіть триумфує! Її охоплює радість. У курсі «Критичне мислення для освітян» ми говорили про те, що здорове навчання має здійснюватися у послідовності: подив → інтерес → радість. Саме радість є вінцем будь-якої успішної діяльності.

Механізми творчості та гумору подібні. Давайте проаналізуємо, як ми сприймаємо і реагуємо на анекдоти. Спочатку ми сприймаємо зовнішню оболонку ситуації, яка сама собою несмішна, й лише після наших роздумів вдається осягнути глибинну (приховану) структуру ситуації, і лише тоді нам стає смішно. Яскравим прикладом є анекдот про чоловіка, який випивав щодня: щопонеділка – віскі із содовою; щовівторка – джин із содовою; щосередини – ром із содовою; щочетверга – бренді із содовою. Оскільки після випивки він хмелів і почувався зле, то вирішив більше не вживати... содової! Він твердо дійшов висновку, що саме содова – причина його негараздів, адже вона була єдиним спільним компонентом усіх напоїв.

Щоб нам стало смішно, ми повинні усвідомити хибність зробленого узагальнення. Узагальнення, зроблене за зовнішньою несуттєвою ознакою – одним інгредієнтом, який не є алкогольним напоєм, тоді як решта – алкогольні напої. Якраз-таки роль гумору або коміка спрямувати увагу спостерігача у зворотному напрямі. Тобто дещо неочевидне для «прямого розуму» стає очевидним для нас «заднім розумом». Де Боно проводить аналогію між магістральною довгою дорогою та боковою – короткою. А гумор забезпечує перехід з магістральної дороги на бокову, коротку і обернену.

Отже, гумор – це міцний регулятор емоцій, перемикання їх на позитивний полюс. У сміху немає найбільшого ворога, ніж переживання. Щоб сміятися від душі слід, забути всі негативні емоції: злість, заздрість, жалість тощо. Сміх – це віддушину. Посміявшись над чимось, людина відчувається вільніше.

Людина звільняється від страху перед проблемою, а сама проблема починає виглядати простішою та керованою. Сама ситуація стає краще керованою. Людина починає відчувати себе господарем становища. Той, хто сміється, викидає білий прапор останнім. Отже,

гумор дає можливість сприйняти ситуацію інакше, подивитись на неї з іншого ракурсу.

Жарт рятує, сміх лікує, анекдот дає новий погляд на ситуацію.